

■ TAPAHTUMATEOLLISUUS ry.

Tapahtumateollisuus ry:n kirjallinen asiantuntijalausunto koskien luonnosta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi arvonlisäverolain 85 §:n ja Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain 18 b §:n muuttamisesta

Tapahtumateollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua arvonlisäverolain ja Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain muutoksista ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Tapahtuma-alan kannalta 0,5 prosenttiyksikön veronkevennys on tervetullut askel kohti aiempaa, kymmenen prosentin alennettua verokantaa. Tapahtumalippujen arvonlisäveron nettokorotus on silti 3,5 prosenttiyksikköä verrattuna vuoden 2024 tasoon. 0,5 prosenttiyksikön veronkevennys on toisin sanoen oikeasuuntainen, mutta alan kannalta valitettavan riittämätön. Tapahtumateollisuus ry:n näkemyksen mukaan tapahtumalippujen kevennetty arvonlisäverokanta on palautettava 10 prosenttiin.

Hallinnollinen lisätyö syö pienen veronalennuksen tuomaa hyötyä

Tapahtumalippujen arvonlisäverokannan korotus 10 % -> 14 % tuli voimaan 1.1.2025. Nyt ehdotettu verokannan kevennys 14 % -> 13,5 % tulisi voimaan 1.1.2026.

Verokannan vaihtaminen aiheuttaa aina hallinnollista työtä niin tapahtumajärjestäjille kuin viranomaisillekin. Nyt kun verokanta vaihtuu hallituskauden aikana jo toistamiseen ja kannassa siirrytään puolikkaisiin yksiköihin, valuu hyöty sinänsä alan kannalta hyvästä veropäätöksestä tarpeettoman suurelta osin hallinnollisiin kustannuksiin. Alan kannalta paras ja perustelluin veropäätös olisikin palauttaa verokanta tapahtumalippujen osalta aiempaan 10 prosenttiyksikköön.

Hallinnollista työtä aiheuttaa myös siirtymäkauden aikana eri vuosien erilaiset arvonlisäverokannat. Tapahtuma-alalle on tyypillistä, että liput järjestettäviin tapahtumiin myydään pitkälle, jopa yli vuoden päähän lipunmyyntiajankohdasta. Kiinnostavien sisältöjen, kuten ainutkertaisesti Suomessa esiintyvän ulkomaisen artistin tapahtumaliput myydään monesti myös loppuun nopeasti lippujen tultua myyntiin.

Vakiintunut ja lain mukainen käytäntö on, että lippu myydään voimassa olevalla alv-kannalla eli vuonna 2025 myynti tapahtuu 14 % alvilla. Tämä tarkoittaa, että tilitykset tapahtuvat eri kannoilla sen mukaan, milloin liput on myyty. Lisäksi järjestäjien tilitettävänä (ja vähennettävänä) on useimmiten myös yleisen 25,5 % arvonlisäverokannan tuotteita ja eri tapahtumien pääsylippujen arvonlisäverokannat vaihtelevat myös tapahtumien sisältöjen mukaan, kun esimerkiksi seminaaritapahtumissa on 25,5 % arvonlisäverokanta.

■ TAPAHTUMATEOLLISUUS ry.

Tapahtumilla on laajempia kansantaloudellisia ja hyvinvointivaikutuksia

Tapahtuma-alalla on totuttu siihen, että kysyntä kasvaa. Käytännössä niin kauan kuin meillä on ollut ammattimaista tapahtumajärjestämistä, on kysyntä kasvanut. Vuosina 2012-2019 alan yritysten liikevaihto kasvoi yhteensä noin 90 % ja jopa vuosien 2018-2023 välillä kasvua oli noin 30 %. Kasvu vuosina 2018-2023 on välissä olleiden vuosien toimintaympäristön muutoksiin nähden vaikuttavaa.

Huomattavaa on myös se, että kun ihminen käy tapahtumassa, hän yleensä hankkii myös muita palveluita. Majoitus-, ravintola- ja liikennepalvelut ja myös päivittäistavarakauppa hyötyvät merkittävästi tapahtumakävijöistä. Live Nation teetti selvityksen kesän 2024 seitsemästä stadionkonsertista ja selvityksen lopputuloksena selvisi, että kävijät käyttivät tapahtumissa yhteensä 114 miljoonaa euroa. Tuosta summasta noin 100 miljoonaa euroa tuli Helsingin ulkopuolelta saapuneiden kävijöiden kulutuksesta. Noin 53 miljoonaa euroa käytettiin Olympiastadionin ulkopuolella Helsingin alueen palveluihin ja ostoksiin.

Samainen selvitys paljasti, että Helsingin ulkopuolelta saapuneista konserttikävijöistä noin 95 prosenttia tuli kaupunkiin ainoastaan näiden tapahtumien vuoksi. Toisin sanoen kyseinen kulutus ei olisi koitunut helsinkiläisten liiketoiminnan harjoittajien hyödyksi ilman konserttien järjestämistä.

Tämä tarkoittaa, että tapahtuma-alan kasvu edistää myös muiden toimialojen kysyntää ja meidän on kotimaisen palvelukysynnän vauhdittamiseksi panostettava tapahtuma-alan kysyntään. Palvelut ovat kansantaloudelle tärkeitä, koska ne ovat monesti työvoimaintensiivisiä lisäten näin erityisen paljon työllisyyttä. Palvelut eivät ole myöskään niin riippuvaisia geopolittisen toimintaympäristön muutoksista, joten ne lisäävät kansantaloudellista resilienssiä.

Yksityiset palvelut ovatkin jo tällä hetkellä suurempi osa Suomen kansantaloutta kuin alkutuotanto, teollisuus, rakentaminen ja julkiset palvelut yhteensä. Yksityiset ja julkiset palvelut muodostavat yhteensä noin 70 % bruttokansantuotteesta ja tärkeimmällä sisämarkkinallamme EU:ssa palveluiden osuus on jopa 75 % kansantuotteesta. EU:n osuus palveluiden maailmanmarkkinoista onkin kokoaan suurempi 25 % ja siksi palveluilla on pelintekijän rooli koko Suomen taloudellisen menestyksen rakentajana. Suomessa on pitkään jatkunut kausi, jonka aikana kansantaloutemme ei ole kasvanut. Huomioiden palveluiden suuren osuuden kansantaloudesta, jopa maltillisella kasvulla palvelusektorilla voidaan saada koko kansantalous kasvuun.

Edellä mainittu Live Nationin selvitys kertoi myös, että tapahtumapalveluilla on merkittäviä positiivisia ulkoisvaikutuksia kävijöiden hyvinvointiin. Huimat 97 prosenttia Coldplayn konserttien kävijöistä koki, että tapahtuma paransi heidän

■ TAPAHTUMATEOLLISUUS ry.

tyytyväisyyttään elämään. 91 prosenttia kävijöistä piti tapahtumaa ikimuistoisena. Luvut osoittavat, että tapahtumia kannattaa järjestää myös muista kuin talouteen liittyvistä syistä, ja kulttuuri-, musiikki-, liikunta- ja urheilutapahtumalippujen alennettu arvonlisäverokanta on edellä kuvattuja hyvinvointivaikutuksia vasten vahvasti perusteltu.

Tapahtumat rakentavat myös järjestämispaikkakuntiansa kaupunkikuvaa, yhteisöllisyyttä ja paikallisidentiteettiä eli ovat myös kaupunkipoliittisesti tärkeitä. Koska alennettu arvonlisäverokanta koskee myös liikunta- ja urheilutapahtumia, on veronmuutoksilla - hyvässä ja pahassa - vaikutusta myös liikunnallisuuden lisäämisen tavoitteisiin. Liikkumattomuuden vaikutukset ovat jo nykyisellään kauaskantoiset aina sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksista maanpuolustuskyvyn heikkenemiseen. Hallitusohjelmassa esitetty tavoite arvioida mahdollisuuksia liikunnan tukemiseen verotuksen keinoin ja selkiyttää liikunta-alan toimijoiden arvonlisävero kohtelua liikkumiseen kannustavaksi onkin hyvin tervetullut. Urheilu rakentaa myös kansallisesti jaettuja kokemuksia, joiden vähenemisellä on heijastevaikutus kansallisyhteisyyteen ja -yhteisöllisyyteen.

Aiemmalle tasolle alennettu arvonlisävero olisi markkinaehtoinen mekanismi vahvistaa tapahtuma-alaa

Arvonlisäverotuksessa sovellettavien verokantojen rakenteesta ja tasosta on säädetty jäsenvaltioita sitovasti yhteisestä arvonlisävero järjestelmästä 28 päivänä marraskuuta 2006 annetussa neuvoston direktiivin 2006/112/EY, eli *arvonlisäverodirektiivin* 98 artiklassa säädetään jäsenvaltioiden oikeudesta soveltaa alennettuja verokantoja. Arvonlisäverodirektiivin 98 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan jäsenvaltiot voivat soveltaa enintään kahta alennettua verokantaa. Suomessa alennetut verokannat ovat 10 % ja 14 %.

Tapahtuma-alan kysynnän ja kannattavuuden kannalta olisi elintärkeää, että verokanta palautetaan vuoden 2024 tasolle 10 prosenttiyksikköön. Verokannan muutoksen kustannusarvio olisi myös hyvin maltillinen. Yksikköverotuottoja tarkastellen veron palauttaminen kymmeneen prosenttiin maksaisi 42 miljoonaa (3,5 %-yks. * 12 M€ / %-yks.). Edellä on kuitenkin kuvattu, kuinka tapahtumat stimuloivat myös muuta palvelukysyntää ja lisäävät työllisyyttä, joten tosiasiallinen vaikutus valtiontalouteen on varmasti edellä esitettyä merkittävästi vähäisempi.

Tapahtumateollisuus ry:n teettämän talouspoliittisen selvityksen mukaan arvonlisäveron 3,5 % nettokorotus vähentää toimialan päätoimisten työllisten määrää 372–595 henkilötyövuoden verran. Lisäksi korotus vähentää tilapäisen työvoiman tarvetta 3 238–5 250 työpaikan verran verrattuna vuoden 2024 tasoon, mikä lisää vastaavasti työllisyyspalveluiden, työttömyysturvan ja muiden etuuksien aiheuttamia julkisia menoja. Edellä mainituissa luvuissa ei ole huomioitu sitä, että

■ TAPAHTUMATEOLLISUUS ry.

tapahtumat jättävät hyvin merkittävän osan aluetaloudellisesta vaikutuksesta tapahtuman ulkopuolelle.

Alan heikko kannattavuus tarkoittaa, että veronkorotus siirtyi hintoihin

Tapahtumateollisuus ry teetti viime vuonna Turun yliopistolla toimialatutkimuksen vuoden 2023 tilinpäätöstiedoista. Sama toimialatutkimus ollaan uudistamassa tänä vuonna vuoden 2024 lukujen osalta.

Toimialatutkimus paljasti paitsi alan voimakkaan kasvun, myös sen, että alan kannattavuus on erityisen heikko. Koronan jälkeistä kustannusnousua on otettu asiakkaiden puolesta vastaan kannattavuuden kustannuksella, jotta ihmiset löytäisivät takaisin elämyksellisten tapahtumien pariin.

Veronalennukseen liittyen onkin esitetty huoli, ettei verojen alentaminen siirrykään kuluttajahintoihin, vaan jää toiminnanharjoittajien hyödyksi. Alan kannattavuusongelmat huomioiden sekään ei olisi kuitenkaan harmillinen lopputulema, vaan vahvistaisi alan yrityksiä taloudellisesti, mikä olisi viime vuosien vaikeuksia vasten enemmän kuin tervetullutta ja antaisi yrityksille mahdollisuuksia investoida kasvuun, kun kysyntää palveluille tuntuu olevan edelleen. Kun huomioidaan alan kustannusnousu, on todennäköistä, ettei esitetty veronalennus laske kuluttajahintoja juurikaan, mutta kyllä se osaltaan kustannuspainetta keventää ja voi vaikuttaa positiivisesti myös alan yritysten kannattavuuteen.

Yhteenvetona

Tapahtumateollisuus ry pitää hallituksen esitystä arvonlisäverokannan alentamisesta hyvin tervetulleena. Arvonlisäverokannan alentaminen on oikeudenmukainen, markkinaehtoinen ja byrokratiaa lisäämätön tapa lisätä toimialan yritysten taloudellista kasvua.

Aiempi veronkorotus huomioiden muutosten nettovaikutus on kuitenkin yhä huomattavan negatiivinen ja ala vetoaa arvonlisäverokannan palauttamiseksi kymmeneen prosenttiin. Lisäksi päättäjillä on käsissään joukko muita keinoja, joilla voidaan lisätä tapahtumapalveluiden kysyntää. Yksi veroteknisesti helppo ja alaan suoraan kohdistuva keino olisi kulttuuri- ja virike-edun nostaminen nykyiseltä 400 euron tasolta, johon se on jämähtänyt yli 16 vuodeksi.

On vaikea arvioida, näkyykö veronalennus lopulta kuluttajahinnoissa. Kun huomioidaan alan kannattavuushaasteet, on veronalennus joka tapauksessa hyvin tärkeä ja tervehdyttää alaa taloudellisesti.

Tapahtumateollisuus ry on tapahtumaelinkeinon valtakunnallinen keskusjärjestö. Tapahtumateollisuus edustaa ammattimaisia tapahtumajärjestäjiä, tapahtumapaikkoja, tapahtumatekniikan ja -rakenteiden palveluita, tapahtumien

■ TAPAHTUMATEOLLISUUS ry.

lipunmyynti-, esiintyjä-, turvallisuus- ja cateringpalveluita, tapahtumamyymiä sekä muita tapahtumille suunnattuja palveluja, suunnittelua ja konsultointia.

www.tapahtumateollisuus.fi

Lisätietoja:

Sami Kerman p. 040 563 4655 / sami.kerman@tapahtumateollisuus.fi
toimitusjohtaja, Tapahtumateollisuus ry

Olli-Poika Parviainen p. 03 621 2900 / olli-poika.parviainen@tapahtumateollisuus.fi
hallituksen puheenjohtaja, Tapahtumateollisuus ry

Kalle Marttinen p. 040 823 5273 / kalle.marttinen@tapahtumateollisuus.fi
hallituksen varapuheenjohtaja, Tapahtumateollisuus ry